

6156

8 ส.ค. 2561

บันทึกข้อความ

181
๕/8/61
14504
8 ส.ค. 2561

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักแผนงานและสารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๐๔๐

ที่ พส ๑๖๐๖.๒๒/ ๑๓๕๑๑ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขาทุกสาขา
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักแผนงานและสารสนเทศ ที่ พส ๑๖๐๖.๒๒/ ๒๕๗๒ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปฏิบัติงานต่อไป

๖ สิงหาคม ๒๐๑๖ (สงวน)

(นายจเรศักดิ์ นันตะวงษ์)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

นาย/แก้วเรืองทอง และ line ไลน์

- เสร็จไปจดตามเคมียังขาด

- กรมป่าไม้ สรุปประชุมคณะกรรมการ กำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม

และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP)

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

(นายจเรศักดิ์ นันตะวงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๑ สุราษฎร์ธานี

- เสร็จแล้ว รวบรวมสำเนา / คู่มือ ป่าไม้ ทุกเล่ม ส่งมอบ และ
นิเทศงานให้เสร็จ ของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ต่อไป

๒๒ ๕/๘/๖๑

(นางสาวปานทิพย์ ปลอดแก้ว)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางจตุพร พัดชู ๕/๘/๖๑

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนราชการ

บันทึกข้อความ

เลขที่ ๔๕๑๑
วันที่รับ ๒๕ ก.ค. ๒๕๖๑
เวลา

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนแผนงานและงบประมาณ โทร. ๕๐๔๐

ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/ ๒๕๖๑

วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

๑. เรื่องเดิม

รองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายจเรศักดิ์ นันตะวงษ์) รักษาราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ได้โปรดมีบันทึกสั่งการ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ท้ายหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๐๓.๓/ว ๒๔๓๓/ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ แจกกรมป่าไม้เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

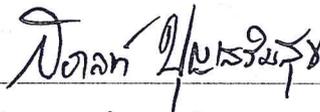
สำนักแผนงานและสารสนเทศขอเรียนว่า ตามหนังสือดังกล่าวข้างต้นสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งสำเนาหนังสือของยุทธศาสตร์และแผนงานที่ ทส ๐๒๐๓.๓/ ๑๕๖๔ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกรมป่าไม้ คือ การพิจารณาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ได้แก่ ประเด็น ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลมีเสรีภาพและสิทธิด้านการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวในการคุ้มครองสิทธิเพื่อเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐลดเว้นหรือหยุดการกระทำที่อาจกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และการพิจารณาของหน่วยงานรัฐต้องให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติเอาไว้ รวมทั้งสิทธิการเสนอแนะให้รัฐดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนหรือชุมชน

๓. ข้อเสนอ...

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักแผนงานและสารสนเทศพิจารณาแล้ว เห็นสมควรแจ้งหน่วยงานในสังกัด กรมป่าไม้เพื่อโปรดทราบและพิจารณาใช้เป็นข้อมูลประกอบการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเป็นการชอบแล้วขอได้โปรดลงนาม ในร่างหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้ หรือหากเห็นประการใดขอได้โปรดสั่งการ

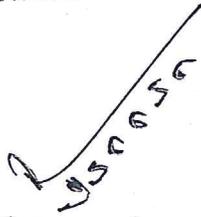

(นายสกลต์ บุญเสริมสุข)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ข้าราชการแทนผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

ลงนามแล้ว

(นายจรศักดิ์ นันทวงษ์)

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการค้า
เลขที่ ๗๒๗๓
วันที่ ๑๕ ก.ค. ๒๕๖๑
ภาค

บันทึกข้อความ

วันที่ ๑๓ ก.ค. ๒๕๖๑
๑๗.๓๖

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงฯ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๗๖

ที่ ทส ๐๒๐๗.๓/ ๑ ๒๕๖๑ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อธิบดีกรมป่าไม้
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

นางรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายจเรศักดิ์)
เลขรับ ๔๖๒๘
วันที่รับ ๑๒ ก.ค. ๒๕๖๑
เวลา

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส.น.ส. ๑๕ ก.ค. ๒๕๖๑
๑๗.๓๖

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอส่งสำเนาหนังสือกองยุทธศาสตร์และแผนงาน ที่ ทส ๐๒๐๗.๓/ ๑ ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

_____

(นายจเรศักดิ์ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน ท่านอ.ป.,

- เพื่อไป ๑๓ พพ
- ให้ส่งมอบ ล.ฉ.๑

(นางสาวนอม นอม)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

ส่วนแผนงานและงบประมาณ
พิจาณ

(นางวิสุตรา อินทองแก้ว)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ
๑๕ ก.ค. ๒๕๖๑

นางจเรศักดิ์

(นายจเรศักดิ์ นัมคะวงษ์)
รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ (นางวิสุตรา อินทองแก้ว)

ผู้อำนวยการส่วนแผนงานและงบประมาณ

19/7/61

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ส่วนนโยบายและแผน โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๒๗๖
ที่ ทส ๐๒๐๗.๓/๑๕๗๕ วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง สรุปรประชุมคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติ
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP)
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่องเดิม

คณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติการระดับชาติ
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ ยธ ๐๔๑๗/ว ๒๘๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑
เรียนเชิญปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการกำหนด
แนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผล ตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน
(National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ณ ห้องประชุม
กระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา

ข้อเท็จจริง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน มอบหมายนางรัชนิกร ดารกมาศ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการ และนางสาวเพียงสุรีย์ ภักดีพรหมมา เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุม
โดยการประชุมดังกล่าวมี นางสาวปิติกาลญณ์ สิทธิเดช อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ทำหน้าที่ประธาน
การประชุมและขอเรียนสรุปผลการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) นำเสนอ (ร่าง)
แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (๒) รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ
(ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนก่อนนำไปวิพากษ์ในระดับพื้นที่ ๔ ภูมิภาค
และกรุงเทพมหานครต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๑

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

(ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

๑. วัตถุประสงค์ของหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจของสหประชาชาติและการจัดทำ
แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

ประชาคมระหว่างประเทศได้ตระหนักถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งไม่ได้เกิดจากภาครัฐ
แต่เพียงอย่างเดียว องค์กรภาคธุรกิจก็สามารถละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งโดยตรงและโดยอ้อมได้ ปัจจุบันแม้จะมี
กฎหมายระหว่างประเทศจำนวนมากวางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับพันธกรณีของรัฐที่จะปกป้องสิทธิมนุษยชนระหว่าง
ประเทศ แต่กลับไม่มีกฎเกณฑ์ในรูปตราสารระหว่างประเทศระดับสากลใดเลย ที่มาควบคุมการดำเนินธุรกิจ

ของหน่วยงาน...

ของหน่วยงานหรือองค์กรทางธุรกิจในประเทศหรือการดำเนินธุรกิจของบริษัทหรือองค์กรข้ามชาติ
เลขาธิการสหประชาชาติจึงแต่งตั้งศาสตราจารย์ John Ruggie ให้เป็นผู้แทนพิเศษและได้เสนอหลักการชี้แนะ
เรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบขององค์การสหประชาชาติ ในการคุ้มครอง เคารพและเยียวยา หรือ
ที่รู้จักดีว่า UN Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGPs) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก
คือ การกำหนดพันธกรณีให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชนที่จะให้หลักประกันในการคุ้มครองสิทธิของเอกชน
ไม่ให้ถูกละเมิด อันเป็นผลมาจากการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนหรือภาครัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าจะเป็นการคุ้มครอง
ในกระบวนการดำเนินธุรกิจโดยตรง หรือกระบวนการในห่วงโซ่การผลิตและห่วงโซ่การบริการด้วย

๑.๑ แนวทางของ UNGP ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก ได้แก่

๑.๑.๑ หน้าที่ของรัฐในการปกป้องสิทธิมนุษยชน มีหน้าที่ในการคุ้มครองบุคคล ทั้งปัจเจกชน
และประชาชนทั่วไป หรือชุมชน ภายใต้เขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ทั้งหลาย เพื่อป้องกัน
และแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่มีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจการหรือดำเนิน
กระบวนการของภาคธุรกิจทั้งในและต่างประเทศ โดยใช้กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง หรือกฎเกณฑ์ในระดับระหว่าง
ประเทศ รวมทั้งการจัดแรงงานบังคับและกฎเกณฑ์แรงงานในทุกรูปแบบ การยกเลิกการใช้แรงงานเด็ก
ให้เป็นผล การจัดการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและอาชีพ ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มีบทบัญญัติคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในบริบทของการดำเนินธุรกิจ การคุ้มครองสิทธิด้านสิ่งแวดล้อม
บุคคล และชุมชน และการคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและการเยียวยา ซึ่งมีองค์ประกอบของการคุ้มครอง
สิทธิและเสรีภาพ หน้าที่ของรัฐ และแนวนโยบายของรัฐเป็นสาระสำคัญ

๑.๑.๒ ความรับผิดชอบ ของภาคธุรกิจเอกชนในการเคารพหลักสิทธิมนุษยชนของธุรกิจ
ทุกประเภท โดยไม่คำนึงถึงขนาด รูปแบบ หรือลักษณะอื่นใดของธุรกิจ ต้องดำเนินไปด้วยความระมัดระวัง
ต้องหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจมีต่อสิทธิมนุษยชน

๑.๑.๓ กระบวนการเยียวยาความเสียหาย รัฐต้องมีกระบวนการรองรับและประกันได้ว่า
เมื่อมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงกระบวนการเยียวยาได้อย่างแท้จริง
โดยไม่จำเป็นต้องเป็นการเยียวยาตามกระบวนการยุติธรรม (judicial) เสมอไป แต่รวมถึงกระบวนการ
ทางปกครอง กลไกหรือวิธีการสนับสนุนนอกเหนือจากกระบวนการยุติธรรม (non-judicial)

ภายใต้หลักการดังกล่าวสหประชาชาติจึงมีนโยบายในการสนับสนุนให้ประเทศสมาชิก จัดทำแผน
ปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human
Rights: NAP) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการสำหรับประเทศที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหรือวางกรอบ
และยุทธศาสตร์ที่จะดำเนินการ โดยใช้หลักการชี้แนะ UNGPs เป็นกลไกนำไปสู่การปฏิบัติตามสภามติจริง
ของแต่ละประเทศ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิผล ทั้งนี้ รัฐต้องประเมินผลความก้าวหน้า
ของแผนอย่างเป็นระบบ และต้องทบทวนและปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๒. กระบวนการจัดทำร่าง NAP ของประเทศไทย

ต้องให้ความสำคัญกับหลักการอันเป็นพื้นฐาน รวมถึงหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
(Inclusiveness) และหลักความโปร่งใส (Transparency) ตามแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ
ว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ในขั้นตอนการเตรียมการก่อนที่จะมีการร่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติ ได้มีการทำ
Baseline Study โดยการลงพื้นที่จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภาคธุรกิจ ครอบคลุม
๔ ภูมิภาค สำหรับการจัดทำรายงานประเมินสถานการณ์ธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Baseline
Assessment: NBA) ของประเทศไทย กระทรวงยุติธรรมได้มีการแต่งตั้ง “คณะกรรมการกำหนดแนวทาง
จัดทำและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National plan on
Business and Human Rights)” โดยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้คือ การพิจารณากำหนดแนวทาง

ในการจัดทำ...

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน รวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำและปรับปรุงแผนปฏิบัติการระดับชาติ รวมทั้งมีหน้าที่ส่งเสริมและประเมินผลในการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการระดับชาติของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนและการดำเนินธุรกิจ ทั้งนี้ ภายหลังจากได้กำหนดประเด็นและแนวทางในการจัดทำแผนดังกล่าว และร่างแผนนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะได้นำแผนนี้ให้ทุกภาคส่วนได้อภิปรายและวิพากษ์วิจารณ์โดยได้มีการนำข้อคิดเห็นดังกล่าวมาเป็นแนวทางปรับปรุงแผนปฏิบัติการแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง

๓. ประเด็นเร่งด่วนของประเทศไทย

ตาม Guidance on National Action Plans on Business and Human Rights ของ UN Working Group แนะนำว่ารัฐควรกำหนดประเด็นเร่งด่วนของประเทศไทยสำหรับประเทศไทยนั้นประกอบด้วย รายงานผลการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนในประเด็นที่ตั้งอยู่บนความเกี่ยวข้องของธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ในระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา สามารถสรุปประเด็นเร่งด่วนที่เห็นว่ารัฐบาลควรดำเนินการในลำดับต้น ได้ดังนี้ ๑) สิทธิแรงงานในระดับผู้ใช้แรงงาน ทั้งกรณีแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ๒) สิทธิชุมชน โดยเฉพาะกรณีปัญหาผลกระทบจากการดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ ๓) การปกป้องนักสิทธิมนุษยชน (human rights defender) ๔) สิ่งแวดล้อม ในด้านการมีส่วนร่วมในโครงการที่อาจส่งผลกระทบต่อสังคมและสุขภาพ ๕) การลงทุนของบริษัทไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ที่โครงการพัฒนาร่วมที่รัฐบาลไทยลงนามเป็นภาคี หรือพื้นที่อื่นๆ

๔. ประเด็นท้าทายสำหรับภาครัฐ

UNGP กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิมนุษยชนกับการจัดซื้อจัดจ้างเนื่องจากการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นภาคธุรกิจที่ใหญ่ที่สุดที่ภาครัฐทำกับภาคเอกชน ฉะนั้น รัฐและภาคเอกชนจึงควรร่วมมือกันที่จะส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยผ่านกระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างด้วย สำหรับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ นั้น ยังไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนแต่อย่างใด แม้ว่าจะมีข้อเสนอจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติให้เพิ่มเรื่องความยั่งยืนโดยคำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมให้เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างก็ตาม โดยประเด็นท้าทายสำหรับภาครัฐ ได้แก่ ๑) เรื่องแรงงาน ๒) เรื่องสิ่งแวดล้อม ๓) เรื่องสิทธิชุมชนและการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ๔) เรื่อง การปกป้องสิทธิ Human rights defenders ๕) การลงทุนของบริษัทไทยในต่างประเทศ

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อ (ร่าง) แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

๑. ประเด็นหลักที่จะบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน

จำนวน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) แรงงาน ๒) ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ๔) การลงทุนข้ามพรมแดน และบริษัทข้ามชาติ

๒. การประเมินผลการดำเนินงาน

เนื่องจากแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) เป็นความรับผิดชอบของรัฐ ซึ่งจะทำให้ประเทศขับเคลื่อนและเกิดความเชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ แสดงถึงว่าหน่วยงานมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิทธิมนุษยชน จึงควรมีการประเมินผลของทุกภาคส่วนที่ชัดเจน โดยเฉพาะภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ที่ประชุมจึงพิจารณาว่าการประเมินผลสามารถมีหลายรูปแบบ และต้องหารือกันอีกครั้งหนึ่ง

ตามความเหมาะสม เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลมาร่วมพิจารณาประกอบการประเมินผลอีกครั้ง หรืออาจต้องใช้กลไกการประเมินตามตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งปรึกษากับภาคธุรกิจให้เห็นภาพที่ชัดเจน โดยทั้งหมดต้องมีความเชื่อมโยงกัน และใช้กรรมการชุดเดียวกันจึงจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และข้อมูลควรปรากฏอยู่บนเอกสารทุกอย่างที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน จึงขอให้ใช้การประเมินผลจากคณะกรรมการฯ ชุดนี้ไปก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวาระชาติ

๓. กรอบดำเนินงานของแผนปฏิบัติการแห่งชาติของประเทศไทย

ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำและประเมินผลตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน แผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย มีระยะเวลา ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ ซึ่งมีระยะเวลา ๕ ปี เช่นเดียวกัน โดยจะเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๖ รวมทั้ง กรอบการทำงานภายใต้ยุทธศาสตร์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในมาตรา ๖๕ ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายต่อไป

๔. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้แก่ ประเด็น ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยบุคคลมีเสรีภาพและสิทธิในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวในการคุ้มครองสิทธิเพื่อเรียกร้องให้หน่วยงานของรัฐงดเว้นหรือหยุดการกระทำที่อาจกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และการพิจารณาของหน่วยงานรัฐต้องให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติเอาไว้ รวมทั้งสิทธิการเสนอแนะให้รัฐดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนหรือชุมชน

๕. การลงพื้นที่ระดับภูมิภาค ในพื้นที่ ๔ ภูมิภาค เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทย

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้รับมอบหมาย ร่วมกับผู้แทนไทยในคณะกรรมการสิทธิระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน สมาคมเครือข่ายโกลบอล คอมแพ็ค ประเทศไทย มูลนิธิมานุษยะ และเครือข่ายภาคประชาสังคมไทยเพื่อกระบวนการ UPR (Thai CSO Coalition for the UPR) ลงพื้นที่ระดับภูมิภาค และสรุปช่วงลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นจำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๓ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๔ ภาคใต้ จังหวัดสงขลา วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๕ ภาคกลาง กรุงเทพมหานคร วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยจะเชิญหน่วยงานส่วนกลางเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย

การเสนอความคิดเห็นต่อร่างแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) สามารถให้ความเห็นเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยจะปิดรับฟังความคิดเห็นสิ้นเดือนสิงหาคม เพื่อจะได้ยกร่างแผนปฏิบัติการฯ และนำไปรับฟังความคิดเห็นในระดับพื้นที่ จากนั้นจะได้พัฒนาเป็นแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนฉบับสมบูรณ์สำหรับนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม เห็นชอบในประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นหลักที่จะบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน จำนวน ๔ ประเด็น ประกอบด้วย ๑) แรงงาน ๒) ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓) นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ๔) การลงทุนข้ามพรมแดน และบริษัทข้ามชาติ

๒. แผนปฏิบัติการฯ มีกำหนดระยะเวลาบังคับใช้ ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวาระชาติ

๓. ใช้กลไกการประเมินผลจากคณะกรรมการกำหนดแนวทาง จัดทำ ติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (National Action Plan on Business and Human Rights: NAP) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและวาระชาติ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบโปรดลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานในสังกัดที่แนบมาพร้อมนี้

(นางกรรณิกา หุ่นแก้ว)

ผู้อำนวยการด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

รักษาการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมการค้าและการลงทุน

ลงนามแล้ว / ส.ส.พ.
ปิยะสกล / ส.ส.พ.อ.อ.

(นายเชษฐ์กุลย์ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงพาณิชย์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงพาณิชย์
๑๑ กค ๒๕๖๓

